debreceni

SZERDA, 1937 JANUÁR 6. XXXIII. ÉVFOLYAM 4. SZÁM.

6 fillér

Független Ujság

politikai napilap

Kővel fejbeverte a valutaügyészségen egy előállított áldetektiv a detektiveket

A dühöngő ember megtámadta a rendőrorvost is

Budapest, január 5. Izgalmas jelenetek játszódtak le kedden délután a budapesti valutaügyészségen. Viringer Béla 32 éves bádogossegédet azzal gyanusitották, hogy

detektivnek adja ki magát és igy próbál megzsarolni egyeseket.

Viringert szembesitették két panaszossal, akik ráismertek benne a zsaroló áldetektívre. A bádogossegéd ráordított a panaszosra:

— Nem igaz, maga sohasem látott! Hamisan vallanak ellenem! — és

a zsebéből egy hatalmas követ rántott elő, amellyel az előtte álló egyik detektívet fejbevágta.

A kiáltozásra a többi szobából detektívek rohantak be a terembe és csak kemény dulakodás után sikerült az egyre dühöngő, kiabáló, indulatosan viselkedő és a kezében levő kővel hadonászó embert lefogni. Viringer azonban hihetetlen erővel kiszakította magát a detektívek kezéből és

fejjel nekiszaladt az ablaknak.

Öngyilkosságot akart elkövetni. A detektívek visszarántották a már erősen vérző embert és telefonáltak a mentőkért, akik a dühöngő bádogossegédet a főkapitányságra vitték. A mentőkocsiban nyugodtan viselkedett Viringer, a rendőrségen azonban ismét toporzékolni, dühöngeni kezdett,

rátámadt a rendőrorvosra,

úgy hogy ismét a detektíveknek kellett megfékezni. A dühöngő bádogossegédet előzetes letartóztatásba helyezték és az orvosi vizsgálat fogja megállapitani, hogy szimulált-e, vagy idegmegrázkódtatás következtében támadt a detektívekre.

Ujból fellángoltak a harcok a spanyol frontokon

Egyre veszélyesebbé válik a helyzet a hajózási konfliktusok miatt

London, január 5. A spanyol polgárháború kitörése óta még soha nem látták annyira súlyosnak a spanyol helyzet következtében fenyegető nemzetközi bonyodalmak kilátásait, mint ezuttal.

a spanyol vizeken lejátszódó sorozatos incidensek, az angol hajók megtámadása és a német-spanyol viszaly kiéleződése nagy mértékben aggasztja a londoni hivatalos köröket.

Kormánykörökben hangoztatják, hogy az angol kormány a helyzetet igen sulyosan itéli meg.

A helyzet súlyosságára jellemző, hogy Eden külügyminiszter megszakította rövid pihenőszabadságát és kedden visszaérkezett az angol fővárosba, hogy azonnal megtanácskozza az uj helyzetet miniszter kollégáival.

A lapok rámutatnak arra, hogy az angol kormánynak a burgosi kormánynál tett demarsai egyre élesebb formában történnek. Mig az angol kormány első tiltakozása Burgosban inkább csak formai jellegű volt, a máscdik tiltakozásnál már

a demars igen éles formában történt s az angol kormány, hogy nyomatékot adjon demarsának, közölte azt is, hogy Cadiz kikötőjébe kifutott egy angol torpedóromboló hajó.

Hir szerint az angol kormány az admiralitás közbelépésére határozta el magát, hogy a cadizi kikötőbe vezényel egy hadihajót.

A Daily Telegraph diplomáciai tudósitója szerint az angol kormány nyomatékosan kifejezést akar adni álláspontjának, hogy Anglia hadiflottája megvédelmezi a nyilt tengeren az angol kereskedelmi flottát. A spanyol vizeken tartózkodó angol hadihajók teljesen elégségesek ahhoz, hogy az angol érdekeket minden tekintetben megvédelmezzék.

Súlyosan itélik meg Londonban

a berlini és a valenciai kormány között támadt viszályt is.

Mindamellett remélik, hogy egyik kormány sem tesz majd olyan lépéseket, amelyek végsőkig kiélezik ezt a viszályt és további nyilt összeütközéseket igyekeznek majd elkerülni. Londonban remélik, hogy Hitler Adolf vezérkancellár ezt az alákalmat nem használja fel arra, hogy hivatalosan támogassa Franco tábornokot. A lapok a német-spanyol viszállyal kapcsolatban hangoztatják, hogy Anglia minden körülmények között megőrzi semlegességét.

Berlin, január 5. A spanyol vizeken tartózkodó német tengeri erők tengernagya a Königsberg cirkáló útján a következő rádióüzenetet intézte a valenciai vörös kormányhoz:

»Miután most már a német tengeri erők lefoglalták az Arragon és a Marta Junquera spanyol hajókat, újból kérem, hogy a lefoglalt spanyol hajók szabadonbocsátása ellenében szolgáltassák ki a Palos hajó visszatartott utasát és rakományának visszatartott részét Ha ez nem történik meg három napon belül, vagyis január 8-án reggel 8 óráig,

a német kormány az általa elismert spanyol kormánnyal való elszámolás mellett értékesiteni fogja e hajókat és rakományukat.

Ha a német kereskedelmi hajók ellen újabb kalózkodási cselekményeket követnének el, a német kormány kénytelen lesz további rendszabályokhoz nyúlni.«

Madrid, január 5. Mint Santanderből jelentik, a nemzeti csapatok támadást intéztek Espinosa de Los Monteros közelében a köztársasági csapatok új állásai ellen. Elkeseredett harc után kénytelenek voltak visszavonulni, több mint 500 embert és nagyobbmennyiségű hadianyagot hagytak hátra.

Bayonne, január 5. Mint Bilbaóból jelentik, a baszk kormány vadászrepülőgépei Bilbaó közelében hétfőn lelőtték a nemzeti csapatok három repülőgépét.

(Folytatása a második oldalon.)

A mulatság számlája

A Debreceni Független Ujság mindenkor a legjózanabb tárgyilagosság hangján nyilvánitja kritikai álláspontját úgy a városi, mint az országos politikában. Eddig még ellenfeleink is elismerték rólunk azt, hogy szilárdan megálltunk meggyőződésünk mellett, de époly szilárdan kitartottunk amellett is, hogy a legvadabb személyi harcok idején sem engedtük elhomályositani elvi küzdelmünk igazságait személyi gyűlölködéssel, kicsinyes személyi hajszával. Igyekeztünk mindig meglátni a jót akkor is, ha ellenfeleink mivelték s nem késtünk az elismeréssel, ha az ellentábor cselekedett valami jót, üdvöset, közérdekűt akár az ország, akár Debrecen város érdekében. Talán hízeleghetünk magunknak azzal, hogy csak ellenfeleink voltak, ellenségeink csak azok, akik a magyar nemzeti eszmének, a rendnek, a szociális igazság érvényesítésének is ellenségei voltak s akiket igy büszkén és bátran vállaltunk ellenségeinkül.

Annál különösebben sérelmezzük most, hogy sem helytállónak, sem jóhiszeműnek nem nevezhető támadás ér bennünket, mert bátrak voltunk a köz érdekében mérlegre vetni Debrecen városnak báró Vay László főispán által nyilvánosság elé bocsátott, jövő évi munkaprogramját. Sajnos, a mérleg nyelve azt mutatta, hogy ez a program kevés. Egy évek óta normális gazdasági életet élő Debrecen talán megbirta volna ennek a programnak szükreszabott kereteit. Itt azonban, ebben a nagyon lecsendesedett és nagyon elszegényedett Debrecenben, ahol megállott az ipar és nagyon lecsökkent a kereskedelem élete, ahol egy év óta nem volt épitkezés, nem birja el a haldokló élet, hogy a közgazdasági érrendszerbe csak ily soványan, ily szükmarkúan fecskendezze be a közösség a megmentő közmunkát. Nem birja ki az élet, hogy a közmunkáknak ily szükmarkú engedélyezése mellett raadásul semmi sem történt arra, hogy végre munkához jussanak a debreceni emberek. Ha láttunk volna egy gondolatot, amely előrelendítette volna a magánépitkezéseknek Debrecenben való megindulását, mondjuk azzal, hogy házadóengedménnyel segitette volna elő nyugdijasoknak, magánzóknak Debrecenben való letelepedését; ha láttunk volna egy kisérletet arra, hogy a rengeteg tatarozásra szoruló debreceni ház munkához juttassa a haldokló kisipart; ha láttuk volna, hogy a város vagyonának hasznositása, kezelése oly módon nyer változtatást, hogy munkát és megélhetést adjon az arra rászoruló debreceni embereknek: mi sem késtünk volna az elismerés-

sel. Nem is lehet feltenni rólunk, hogy késtünk volna, hiszen — bár voltunk és vagyunk tisztelői, értékelői és hívei annak a bizonyos, »bünös, liberális Debrecennek«, — jóindulatú várakozást ezidáig, tárgyilagos támogatást esetenkint, ha kiérdemelte, ez az új városi rezsim is megkapott tőlünk.

Am, bocsánatot kérünk, mi úgy látjuk, hogy ez az új várospolitikai többség nem a nemzeti erők kívánatos felszabadítását és egyesítését jelentette, hanem igenis jelentett egy mozdíthatatlan, tehetetlen, nagyvonalú városvezetésre képtelen, kicsinyes pártharcokra, még kicsinyesebb bosszúportyázásokra hajlamos többséget, mely igenis alkotó és eleven erőket zárt ki a közélet számos teréről. Azért, hogy azt a bizonyos csatornázási munkálatot 100 évre kalkulálták ki, azért, hogy nagyon kevés és sovány a közmunka programja, mi nem hibáztattunk személy szerint senkit sem. Hiszen szomorúan kellett látnunk, a városház felelős vezetőjének tiszta indokolású véleménye, igazsága több ízben is ütközött az elmult év folyamán az érzéketlen kapacitálhatatlan, személyi gyűlölséggel jogosan gyanúsítható többségi akarat gátjába. És még talán késtünk volna ezeknek a fájó és kellemetlen igazságoknak a kimondásával — tudjuk jól, mily hálátlan feladatot vállaltunk — ha a túlzott szervilizmus nem állította volna be ezt a maga munkáját optimizmussal szemlélő főispáni nyilatkozatot oly ellenségesen, oly bántóan, egy egész, hatalmas, szép, teremtő korszakot lekicsinylően, hogy azt az igazság érdekében nem lehetett hallgatással fogadni. Hiszen a cikkünkre ma megjelent válasz azt mondja, Magoss György dicsőségteljes polgármesterségének foytatása, teremtő munkájának továbbfejlesztése volt a dr. Vásáry István munkája. Nem tagadjuk, bizonyosan nem tagadja Vásáry István sem: a kiváló elöd sok, ragyogó útnakindulása szolgált alapul újabb alkotásoknak és sok remekművel lelkesítette az elöd munkára, ihlette új alkotásra az utódot. De ha mi elismerjük is a Magoss György polgármesterkedésének nagy értékeit, a Nep-lap kritikusa elfelejti, hogy a főispáni nyilatkozathoz fűzött, szerencsétlen kommentárok bizony nem ismerték el s a liberális korszakokat egyformán elátkozván, akkor bizony nem tettek különbséget a liberális Magoss-György-féle rezsim és a liberális Vásáry István-féle rezsim között s mindkettő elé és fölé, sőt az eddig létezett összes rezsimek fölé és elé helyezték azt a nemzeti és városi renesszánsznak hirdetett, mostani szerencsétlen neprezsimet, amely pedig igazán nem dicsekedhetik jogosan azzal, hogy akár hajszálnyira is tudta volna javítani az elszegényedett Debrecen életszínvonalát.

Mi tárgyilagosak vagyunk s nem utánozzuk laptársunkat azzal, hogy Debrecen elszegényedését az ő rezsimjüknek rójuk fel, mint ahogy ők rójják fel Vásáry Istvánnak, hogy más célokra költötték el a Magoss György-féle grandiózus terv, a vásárcsarnokra szánt milliókat. Mert mi tudjuk, hogy azoknak a milliónak a felhasználása nélkül csődöt kellett volna kérnie maga ellen Debrecennek s tudjuk azt, hogy ezekkel a milliókkal falat kenyerenkint, inségmunkák eszközével táplált több tízezernyi éhező családot az a rezsim, amelynek a felelős vezetője Vásáry István volt, de amelyet a jelenlegi főispán is vezetett jó ideig. Ezek a milliók nem jutottak rossz helyre, mert debreceni tömegek életét s egy nagy magyar város belső békéjét mentették meg, amit nem illik felhánytorgatni oly lap számára, mely a fajvédelem jelszavából élt hosszú időkig s amely ma szociálpolitikát s a fennálló rend iránt tiszteletet követel. Vásáry István és báró Vay László főispán, mi mind, akik résztvettünk abban a munkában, mely évenkint tíztizenötezernyi család számára az életmentő mindennapi kenyérré változtatta át a milliókat, mely rendesen fizette a városi tisztviselőket s nem engedte, hogy Debrecent a nagytömegek éhezése által kirobbanó társadalmi ellentétek feldúlják, — mi mind büszkék lehetünk arra, hogy résztvettünk ebben a munkában s egy méltán megkövetelhető, városiasságunkhoz tartozó, de mégis nélkülözhető intézményt feláldoztunk a magyar életek megmentéséért. Az a polgárság, amely használta volna a vásárcsarnokot, amely egészségügyi és anyagi hasznot húzott volna belőle, nem kapott egy falatnyi kenyeret sem azokból a milliókból, amelyek csak a szegények számára változtak át az élet folytatását lehetővé tevő táplálékká. Áldassék azok neve, akik adták, rendezték s áldassék a polgárság, mely az inségesek megmentéséért a terheket, a számla megfizetését vállalta. De kissé cinizmus azt irni, hogy ez a számla a mulatság számlája...

Olaszország szerdán válaszol a be nem avatkozási jegyzékre

Róma, január 5. Olaszország holnap délelőtt adja meg válaszát a francia-angol be nem avatkozási jegyzékre. Az angol nagykövet s a francia ügyvivő már meghivót kapott az olasz külügyminisztériumba, ahol Ciano gróf külügyminiszter személyesen adja át az olasz válaszjegyzéket. A jegyzék tartalmáról hivatalos helyen nem mondanak semmit, de hangoztatják, hogy a választ az olasz kormány Németországgal egyetértően dolgozta ki és Olaszországnak eddig kifejezésre juttatott felfogásának szellemében készült el. Biztosra vehető, hogy az olasz jegyzék hangoztatja majd az általános be nem avatkozás szükségességét, amit nem lehet egyszerüen elintézni az önkéntesek küldésének megtiltásával. A választ megismétli Olaszország fenntartásait, amelyek lényegileg abban foglalhatók össze, hogy az olasz kormány csak akkor vállalhat kötelezettségeket, ha a többi résztvevő hatalom is hajlandó azokat a kötelezettségeket a valóságban is tiszteletben tartani.

Kiutasították a losonci főrabbit

Losonc, január 5. A losonci izraelita hitközség 5 évvel ezelőtt örökös főrabbivá választotta Roszovszki dr. magyar állampolgárt. A főrabbi müködése ellen a hatóságoknak mindeddig nem volt semmi kifogásuk s ezért annál nagyobb megdöbbenést keltett, amikor hétfőn megérkezett a pozsonyi országos hivatal, amely kiutasítja a köztársaság területéről a főrabbit. Tekintettel arra, hogy ilyen kiutasítási végzések ellen fellebbezésnek nincs helye, a főrabbi a közeli napokban elhagyja Losoncot. Az ügyet bonyolulttá teszi az, hogy a losonci hitközség életfogytiglani főrabbivá választotta és igy a község kénytelen őt élete végéig fizetni és helyette mást nem választhat.

Bonyodalmak a német ujságirók részvétele körül Julianna holland trónörökösnő esküvőjén

Páris, január 5. A Petit Parisien hágai jelentése szerint a Hollandiában tartózkodó ujságirók körében az a hir terjedt el, hogy a német hatóságok a német ujságirókat eltiltják a Berhard herceg és Julianna trónörökösnő esküvőjén való megjelenéstől. Ez az intézkedés állitólag egy újabb zászlóincidens következménye volna. A horogkeresztes lobogót éjszaka letépték a hágai német iskola homlokzatáról s reggel a járdán találták meg.

Eddig egyetlen német ujságíró sem kapott utasítást, hogy az esküvőn ne jelenjék meg.

Az újabb zászlóincidens különben nem tekinthető diplomáciai incidensnek, mert a hollandiai rendőrség rendelkezése folytán az olyan zászlókat, amelyekhez a járókelők hozzáférhetnek, éjszakára be kell vonni. A hatóságok tehát nem felelősek az esetért.

Hága, január 5. A Német Távirati Iroda képviselője beszélgetést folytatott Lippe-bisterfeldi Bernát herceggel, a holland trónörökösnő vőlegényével. A beszélgetés során a herceg a következő közléseket tette:

Ami az 1936 december 23-i hágai német-holland labdarugómérközés alkalmából történt úgynevezett zászlóincidenst illeti, — melynél egyébként a herceg egyáltalán nem volt jelen — Bernát herceg kijelentette, hogy ránézve magától értetődő, hogy mint született német sohasem helyesli hogy a Németbirodalom fenségjelvényeit bárminő formában kisebbítsék, illetve, hogy a német nemzeti érzületet megsértsék.

Egyébként a herceg elitél mindent, ami Hollandia és Németország jó szomszédi és baráti viszonyát bármely módon megzavarhatná

— Minthogy az utóbbi időkben — folytatta a herceg — ismételten azt a benyomást szereztem, hogy a régi lippe-detmoldi katonadal játszása mind a német, mind pedig a holland közönség körében téves felfogásra vezetett, mihelyt tudomást szereztem az említett incidensről, nyomban megkértem irodámat, gondoskodjék arról, hogy a jövőben sohase játszák jelenlétemben a lippe-detmoldi éneket, nehogy az a feltevés alakulhasson ki, mintha ezt a dalt a német nemzeti himnusz pótlékának tekinteném.

Ennek a kívánságnak a közvetítésekor olyan — általa nem óhajtott — formát választottak, amely sajnálatos módon a herceget magát is mélyen érintő feltevésekre vezette. A herceg szeretettel csüng régi hazáján, amely iránt annyi hálával tartozik. Szívvel-lélekkel azon van, hogy még jobb viszony alakuljon ki új hazája és régi német hazája között.

A FELSŐ KERESKEDELMI ISKOLA VOLT TANULÓINAK SZÖVETSÉGE kedden este népes összejövetelt tartott az Angol Királynő zöldtermében. Az összejövetelen dr. Márton Béla egyetemi rk. tanár a kereskedelmi szakoktatás megalapítójáról, a közelmultban elhunyt dr. Schack Béla ny. kir. főigazgatóról emlékezett meg kegyeletes szavakkal, majd Fux Antal tartott értékes előadást a fasizmusról.

Club pensió
Budapest
TERÉZ KÖRUT 34 SZ.
Uri otthon központi fűtéssel legmodernebbül berendezve. Elsőrangú ellátás heti két fürdővel 7 pengőtől.
Színház és gyógyfürdő kedvezmény.

(Folytatás az első oldalról.)

Avilla, január 5. A nemzeti csapatok behatoltak Las Rosse madridi városnegyed első házaiba. A Madridból Avillába és Valladolidba vezető úton elvágták a vasútvonalat.

Madrid, január 5. A védelmi tanácsnak kedden délben kiadott hivatalos közleménye szerint

a nemzeti csapatok három nap óta meg-megújuló heves támadásokat intéztek a kormánycsapatok ellen

Bradilla és Hajadahunda közelében. A legutóbbi ütközetek igen heves lefolyásúak voltak. A nemzeti csapatok azonban a közlemény szerint nem tudták megtörni a kormánycsapatok ellentállását. — Hasonlóan heves támadást intéztek a nemzeti csapatok Villanueva del Pardillo közelében, továbbá Las Rossa és Moncloa városnegyedek ellen. Támadásuk azonban itt sem vezetett eredményre.

London, január 5. Az Ewning Standard jelentése szerint a spanyol nemzeti csapatok a Madrid elleni legutóbbi támadással egyidejüleg keleti irányban is előretörnek Albaceta felé, amely a Carthagona és Valencia felé vezető útak kulcsa. Albaceta eleste megpecsételné a spanyol polgárháború sorsát.

London, január 5. A tengernagyi hivatalba érkezett jelentés szerint az Etrib angol gőzösnek a spanyol nemzeti hadihajók részéről történt feltartóztatása nyilvánvalóan tévedésre vezethető vissza.

A spanyol nemzeti hadihajók ugyanis, mint a nemzetiek hangoztatják, az angol hajót hadianyagot szállító ellenséges gőzösnek hitték.

Mint megállapítják, a spanyol nemzeti hadihajók legénysége egyáltalán nem kutatta át az angol gőzöst s nem is szállott annak fedélzetére, hanem csak feltartóztatták. A cadixi spanyol nemzeti tengerészeti hatóságok most azt az utasítást adták, hogy a jövőben tartsák tiszteletben a gibraltári szoroson áthaladó angol hajók jogait. Ilyen módon az Etrib angol gőzössel történt incidens ügye elintézettnek tekinthető.

Aville, jan. 5. Havas-iroda kiküldött tudósítója azt hiszi, hogy a nemzetiek támadása tovább tart. Reggel óta a nemzetiek hevesebb harcot folytattak Las Rasasban az Anta-bár előtt, valamint a Mahon ház körül. A kormánypártiak veszteségei jelentősek. Majadahonda és Las Rosas első házai között, több mint 400 halottat számoltak össze. Az északi seregek főparancsnokságának megállapítása szerint a legutóbbi napokban

a kormánypártiak oldalán csaknem kizárólag a nemzetközi zászlóaljak vettek részt a küzdelmekben

s kb. 2000 halottat és sebesültet vesztettek.

London, jan. 5. Azcarete spanyol nagykövet kedden délután átadta Eden külügyminiszternek a valenciai kormány jegyzékét, amelyben a Pálos üggyel kapcsolatban tiltakozik „a nemzetközi jog Németország általi megsértése" ellen.

Ma délután 5 órai tea és tánc az Angol Királynőben

A szántással még mindig el vannak maradva a gazdák

A város közigazgatási bizottságának ülésén *Vecsey* Zoltán gazdasági felügyelő terjesztette elő a decemberi mezőgazdasági jelentést.

A december havi időjárás általában enyhe volt. A hó folyamán 8 mm. csapedék esett. Legtöbbször borult, ködös, száraz időjárás uralkodott. Hideg különösen a hónap első és utolsó harmadában jelentkezett, míg a hónap közepén igen enyhe időjárás volt.

A szokatlan enyhe időjárás lehetővé tette az elmaradt szántási és vetési munkálatoknak részbeni pótlását, azonban a tavasziak alá való szántással a gazdák még mindig igen el vannak maradva.

Az őszi vetések közül a koraiak jól fejlődtek és megerősödtek, a késői vetések azonban csak részben keltek ki s részben pedig azokat a fagy csírában érte, úgy hogy általában fejletlenek. Megfelelő hótakaróra volna szükség, hogy a visszamaradt gyenge vetések meg tudjanak erősödni és hogy a vetések kiteleltetése kifogástalan legyen.

A takarmánykészlet általában elegendő, úgy hogy a jószágállomány kiteleltetése biztosítva van.

A jószág egészségi állapota és kondíciója általában jó.

MOZI

DUNAPARTI RANDEVU

A reklám vígjátéknak nevezi *Nóti* Károly darabját, holott valójában bohózat. Nem éri el a vígjáték mélységeit, ilyen dicsőségre nem is törekszik: célja csupán a szórakoztatás s ennek érdekében tartalmas vígjáték helyett a felszínes móka kerül a néző elé. Ha a témát boncolgatnánk, kevés eredetiséget találnánk benne s a vidám dialógusok, a zsufolt események sem szolgálnak más célt, mint elfeledtetni, hogy a szüzsé, az alapötlet nem először kerül szemünk elé. A nézőtéren derül a közönség és amikor kötelességszerűen elérkezik a happy end, kigyulladnak a lámpák, már el is felejti mindenki, amit látott. A történet tulajdonképpen annyi, hogy az ismeretlenség homályából felbukkanó fiatal író beleszeret a dúsgazdag gyárigazgató lányába, aki természetesen viszontszereti. A happy endnek csupán az az akadálya, hogy a gyárigazgató ellenzi a házasságot, mert ha nem ellenezné, akkor a filmbörleszk szerzője kénytelen volna abbahagyni a szcenáriumírást. A megoldásig sok a bonyodalom, kissé erőltetett is, de a szerelmesek a szerző jóvoltából a komplikációkon keresztül is megtalálják egymást.

A főszerepben Perczel Zita szép, de hűvös és jelentéktelen, míg Balla Lici kedves és vidám. Sziklay Szeréna mulattató. Rádai Imre kifogástalan, Kapos Gyula könnyen oldja meg hájas szerepét. Csortos jól alakítja a rideg gyárigazgatót, míg a titkár figurájában Gárdonyi Lajos nyújt hibátlan alakítást. Székely István rendezte a filmet, amelynek eseménytömegével eléggé eredményesen megküzdött.

B. Gy.

— **Katonák, olvassatok ujságot!** Berlinből jelentik: A birodalmi hadügyminiszter egy rendeletben megállapítja, hogy a katonáknak kötelessége a napi eseményeket figyelemmel kísérni. Éppen ezért ujságot kell olvasniok. A kantinokban ujságot is kell árulni. A hadügyminiszter elsősorban a Völkischer Beobachtert ajánlja a katonák figyelmébe.

Változatlan a pápa állapota

Vatikánváros, január 5. XI. Pius pápa az éjszakát nyugodtan töltötte. Bal lábán a fájdalmak enyhültek. Vatikáni hivatalos körökben megjegyzik, hogy a kihallgatások a Szentatyánál néhány nap óta rendes keretek között folynak le. A Szentatya teljes nyugalommal fogadja a fájdalmakat s tudatában van állapota súlyosságának. Már több ízben kijelentette, hogy mindenre felkészült.

Vatikánváros, január 5. XI. Pius pápa ereje lassan hanyatlik. A dougherti biborossal a manillai eucharisztikus nagygyűlésre kiküldött pápai bizottság tagjai közül többen nem akarták elhagyni Rómát és csak a Szentatya unszolására határozták el magukat az utazásra. Vatikáni körökben mindamellett attól tartanak, hogy a kongresszust mégis csak el kell majd halasztani.

Eldugulás veszélye fenyegeti a hőforrás csőhálózatát

Aberle Raymund, a világítási vállalat vezetője jelentést tett a polgármesternek, hogy az a 3 és félkilométer hosszú cső, amely a hőforrás vizét a fúrástól a fürdőig hozza, könnyen bedugulhat, mert a vízben rejlő mésztartalom és egyéb anyag annyira lerakódott a cső falaira, hogy a bedugulás veszélye fenyeget. Szükség van tehát a csövek kitisztítására, nehogy a vízszolgáltatásban akadályok merüljenek fel. A cső kitisztítására kémiai eljárást ismernek, azonban ez igen körülményes. Ezzel szemben Németországban új eljárást vezettek be, amely szerint a cső minden 100 méterénél egy-egy kis csőrészt vezetnek be függőlegesen, amelyben kis turbina szerkezet mozgat egy eszközt, amely minden száz méteres csőrészben a lerakódásokat eltávolítja. Ez a berendezés a debreceni csővezetéknél 40—50.000 pengőbe kerülne. A polgármester felhívta a világítási vállalat igazgatóját, hogy erről az eljárásról pontos számításokat tegyen és a terveket és számításokat hozzá terjessze be.

Fej-

és derékfájás émelygés, idegesség, tisztátalan teint gyakran csak az emésztési zavarok következménye. Ilyenkor is segit a

DARMOL

Teljes katonai pompával eltemették Frigyes főherceg tábornagyot

Maggaróvár, január 5. Az ország és a külföld many részvéte mellett, a kormányzó jelenlétében, több államfő képviselője, valamint előkelő és nagyszámú gyászoló közönség előtt kísérték utolsó útjára kedden délelőtt Frigyes főherceget, az osztrák—magyar monarchia volt hadseregfőparancsnokát.

A temetésen teljes számban megjelent a magyar és osztrák arisztokrácia, a kormány, Serédi Jusztinián hercegprimás, a honvédség képviselői.

A gyászszertartás első része a magyaróvári plébánia templomban folyt le. 11 órakor érkezett meg a templom bejáratához Horthy kormányzó és felesége, két szárnysegéd kíséretében. Albrecht főherceg fogadta és kísérte a szentélybe őket. Ezután bevonult nagy kísérettel Serédi Jusztinián bíboros-hercegprimás és megkezdődött a gyászszertartás.

A rövid gyászszertartás után megindul a gyászmenet. Elől a hercegprimás halad kíséretével, mögötte a temetkezési intézet hat embere hozza a koporsót. A koporsó mögött lehajtott fővel lépdel Alfonz spanyol exkirály, Jenő főherceg és Albrecht főherceg. Alfonznak és Albrechtnek könnyes a szeme.

A katonák ágyútalpra helyezik a koporsót. A tábornagy koporsóján nincs koszorú, nincs virágcsokor. A Mária Terézia rend leple takarja a koporsót. A gyászmenet mintegy kilométer hosszúságú négyszöget ír le és visszatért a templomhoz, oda, ahonnan elindult.

A Himnusz hangjai mellett emelték le a koporsót az ágyútalpról és vitték le a kriptába. Közben megdördültek az ágyúk a halott tábornagy tiszteletére, akinek koporsóját a templom alatt készített sírboltba helyezték.

Egy évre ítéltek egy tolvaj román katonaszökevényt

Sziki Sándor többszörösen büntetett előéletű oláh katonaszökevény került kedden délelőtt a törvényszék elé sorozatos lopás bűntettével vádolva. Sziki júliusban szökött meg a katonaságtól, átszökött a határon és elment Kecskemétre, ahol beszegődött gazdasági cselédnek dr. Egri Ferenc gazdálkodóhoz.

Itt sem volt azonban sokáig maradása; összeszedett egy csomó ruhaneműt, ellopott a gazdálkodótól 200 pengőt és továbbállt. Egy ismerőséhez, Szakai Mihályhoz ment el ezután, akitől 100 pengő értékű ruhaneműt lopott. Miután már Kecskeméten égni kezdett a talpa alatt a talaj, Szentpéterszegre szökött egy lopott kerékpáron. Munkakönyvet hamisított s beállt csizmadiasegédnek Sándor Vince csizmadiamesterhez, a lopott holmik egyrészét pedig unokafivérének, Kovács Imrének és nőismerősének, Ambrus Idának ajándékozta. A rendőrség rádiókörözést adott ki ellene, aminek eredményeképpen hamarosan el is fogták a vakmerő tolvaj katonaszökevényt.

A tárgyaláson beismerte bűnösségét és nagy nyomorával, munkanélküliségével védekezett. Kovács Imre és Ambrus Ida, akik orgazdaság címén kerültek a törvényszék elé, tagadták, hogy tudtak volna az ajándékba kapott tárgyak eredetéről. A törvényszék Szikit egy évi börtönre ítélte, míg Kovácsot és Ambrus Idát felmentette a vád alól. Az ítélet jogerős.

Kerékpárt gázolt a kocsi

Lada Mihályné, Bellegelő 58 szám alatti lakos tegnap kerékpáron igyekezett a városba. Egy utca fordulójánál váratlanul egy kétlovas kocsi hajtott rá és maga előtt tolta, majd miután Lada Mihályné az úttestre esett, a kerékpárt elgázolta. Az asszonynak szerencsére komolyabb baja nem történt, a kerékpár azonban összetört. A kocsi hajtója ellen megindult az eljárás.

Meghalt Zima Tibor

Arad, január 5. Kedden délután 56 éves korában szívszélhüdés következtében meghalt Zima Tibor, a „Hirlap" főszerkesztője, volt kamarai képviselő, a magyarpárt aradi tagozatának alelnöke. Zima Tibor a kisebbségi magyar életben rendkívül élénk tevékenységet fejtett ki s különösen mélyenszántó cikkeivel, valamint bátor parlamenti felszólalásaival vette ki részét a kisebbségi magyar küzdelemből.

Autósok!

Üzemanyagot legelőnyösebben

„Mateosz garage"-ban

szerezhetik be.

Nagyállomással szemben

Ispotály u. 3. Telefon 17—77

Állandó éjjeli szolgálat.

Időjóslás

Mérsékelt délnyugati, később élénkebb nyugati, északnyugati szél, több helyen, főleg nyugaton és északon záporszerű lecsapódások (eső, havaseső, a hegyeken hó), éjjel mérsékelt fagy. A nappali hőmérséklet nyugaton és délen kissé csökken, északkeleten alig változik.

NEM HIVTÁK MEG AZ ANGOL KORONÁZÁSRA AZ AFRIKAI FEJEDELMEKET. Londonból jelentik: Kellemetlen meglepetést és csalódást okozott az afrikai angol gyarmatokon, hogy a koronázásra egyetlen afrikai fejedelmet sem hivtak meg. Hivatalos helyen arra hivatkoznak, hogy az afrikai fejedelmek a régebbi királykoronázásokon sem vettek részt. Sok képviselő helyteleníti ezt az eljárást s valaki valószínűleg szóvá fogja tenni a parlamentben.

VENNI AKAR VALAMIT? A FÜGGETLEN ÚJSÁG HIRDETÉSE BIZTOSAN HOZZAJUTTATJA LEGGYORSABBAN A KIVÁNT TÁRGYHOZ!

— Gyomor- és bélhurut, erős bomlási és erjedési folyamatok a gyomorbélhuzamban, bélbaktérium- és gyomorsavtúltengés a természetes »Ferenc József« keserűvíz használata által — reggelenként felkeléskor egy pohárral véve — igen gyakran rövidesen megszünnek. Az orvosok ajánlják.

SZINHÁZ MÜVÉSZET

A SZINHÁZ MÜSORA:

Január 6., szerdán délután: **CSAVARGÓLEÁNY**, mérsékelt helyárakkal. — Este 8 órakor: **TIZPERCES ALIBI**, C) bérlet.

Január 7., csütörtökön: **SZÖKTETÉS A SZERÁLYBÓL**, opera előadás, mérsékelten emelt helyárakkal.

Január 8., pénteken: **ESŐ UTÁN KÖPENYEG**, prömierbérlet.

—

A szinházi iroda hirei:

Két előadás lesz szerdán, Vizkereszt napján a Csokonai szinházban.

Délután fél 4 órakor **a szezon egyik legnagyobb sikerü operettje**, a vidám szövegü, rendkivül mulatságos, eleven zenéjü és ragyogó táncokkal teli

Csavargólány

megy mérsékelt helyárakkal, Pesti Pista centeresatár szerepében **Szilassy Lászlóval.**

Este a lélegzetelállitóan izgalmas **bünügyi dráma, a borzalmak darabja, a**

Tizperces alibi

kerül szinre C) bérletben. **A közönség lenyügözve követi a remekül felépitett darab meglepő fordulatait, amelyek robbanásig feszitik az érdeklődést.** A nagyszerü előadást **Sármássy Miklós** rendezte, aki az egyik főszerepet is játsza, rajta kivül **Kőmives Sándor, D. Kovács József, Thuróczy Gyula, Sivó Mária, Kamarás Gyula** játszák **a pompás figurákat.**

GYENGE ANNA

a newyorki Metropolitan-opera világhirü énekesnője a Csokonai szinház csütörtöki első operaelőadásának főszereplője, aki hazatérése után először Debrecenben lép fel. A Csokonai szinház világvárosi szinvonalu együttest állit ki a

Szöktetés a szerályból

csütörtöki előadásán. **Falus Edith,** a bécsi Volksoper v. énekesnője, **Venczell Béla,** a m. kir. Operaház örökös tagja, aki egyik leghiresebb szerepét énekli, Ozmint, **Somló József,** a m. kir. Operaház tenoristája és dr **Fellner Ferenc,** a müncheni opera volt tenoristája alkotják a pompás együttest. A Csokonai szinház különös gonddal készül a remek Mozart-opera előadására, melynek a szövege is rendkivül mulatságos. Különös érdekessége az előadásnak, hogy Fellner dr elénekli a harmadik felvonás ragyogó Es-dur áriáját is, amit mindenütt ki szoktak hagyni. Az előadásra, melyet **KOMOR VILMOS** vezényel, teljesen uj diszletek készültek.

Kemál Atatürk örökli Sir Bazil Zaharoff vagyonát

Konstantinápoly, január 5. Sir Bazil Zaharoff, a nemrégen elhunyt ágyúkirály hatalmas vagyonát Kemál Atatürk, Törökország diktátora örökli. Az elhunyt ágyúkirály ugyanis végrendeletileg vagyonát két unokahugára hagyta. Ez a két-két, 80 évnél idősebb hölgy Törökországban él és a török államfő javára lemondott az óriási vagyonról. Sir Bazil Zaharoff unokahugai azért mondtak le az örökségről, mert már életük végét látják közeledni és a vagyont amúgy sem tudják élvezni.

Gratz Gusztáv dr. volt külügyminiszter előadást tart Debrecenben

Az Evangélikus Filléregyletnek sikerült megnyernie Magyarország volt külügyminiszterét, Gratz Gusztáv dr-t arra, hogy lejöjjön Debrecenbe egy előadástartására. A Filléregylet most január hó 10-én, vasárnap este 5 órakor tartja meg a templomban ezt az előadóestét ,amelyen az európai tekintélyű külpolitikus „Régi és új Magyarország" címen tart egy nagyszabásu, nemzetpolitikai előadást. Mivel maga az előadás kb. 50—60 perces lesz hatalmas tárgya és anyaga miatt, azért csak keretműsor lesz az előadóesten. Griecs György, a gyülekezet h. tanitója orgonaszámokat fog előadni (Bach J. S.: D-moll praeludium és fuga, valamint G-dur praeludium és fuga, ezenkivül a saját szerzeményet is: H-moll meditatió.) Baczó Balázs ref. s. lelkész szavai. Pass László alesperes-lelkész, th. esperes pedig rövid megnyitó és üdvözlő beszédet mond. A kis evangélikus templom szükuek fog most is bizonyulni az érdeklődők befogadására, miért is érdeke mindenkinek, hogy este 5 órára már bent üljön a helyén a templomban, mert később nem fog beférni. Előre bejelentett képviseletek, notabilitások, hatóságok részére fenntartott helyeket rezerválnak. Telefonszám: 33—05 (Hivatalos óra d. e. 8—11 óra között).

97 százaléka folyt be az idei adóelőirásnak

A pénteki közigazgatási bizottsági ülésen dr. Horváth Bertalan pénzügyigazgató terjesztette elő jelentését, amelyben kifejtette, hogy Debrecenben 1935 végén 4 millió 52 ezer pengő volt a hátralék, míg az 1936. évi előirás 3 millió 289 ezer pengő. Az összes hátralék: 7 millió 347 ezer pengő. Januártól november végéig befizettek 3 millió 489 ezer pengőt, decemberben 268.000 pengőt. Összesen tehát 3 millió 757.000 pengőt, ami az ezévi előirásnak 97 százaléka.

1935 végéig 3 millió 263 ezer pengőt fizettek be, 1936 végéig 3 millió 757 ezer pengőt. 1935 decemberében 211.000 pengőt, 1936 decemberében 268.000 pengőt, tehát 56.000 pengővel többet. Forgalmi adóban befizettek 1935 decemberben 109 ezer pengőt, 1936 decemberben 107 ezer pengőt, tehát 2356 pengővel kevesebbet. Illetékekben befizettek 1935 decemberben 42.522 pengőt, 1936 decemberben 92.000 pengőt, tehát 49.000 pengővel többet.

Jelentésében végül megemlékezett arról a pénzügyigazgató, hogy a főispán közbenjárt a téglavetői lakosok köztartozása ügyében. A főispán közbenjárása alapján a pénzügyminisztérium tudomásul vette, hogy a téglavetői lakosságnak 102.000 pengő köztartozását töröljék.

A bizottság a jelentést hozzászólás nélkül elfogadta.

Megszüntetik Debrecenben a szikviziparban duló egészségtelen versenyt

A szikvíz ma már csaknem minden jobb háznál nélkülözhetetlen közszükségleti cikk. A napokban az a hir terjedt el, hogy a szikvíz Debrecenben is drágább lesz. A való tényállás a következő:

Sehol az országban olyan alacsony szikvízár nincs, mint Debrecenben. A szikvíznek ilyen abnormisan alacsony áron való forgalomba hozatalát az okozza, hogy Debrecenben aránylag nagyon sok szikvízüzem van. Ez által a verseny nagyon ki van éleződve, mert mindegyik szeretne megélni és hogy minél nagyobb vevőkört szerezhessen magának, nem riad vissza attól sem, hogy a szikvizet bekerülési áron alul adja, mert a nagyobb forgalom elérésével véli számitását megtalálni. Ezzel pedig éppen az ellenkező célt érik el, mert hova-tovább nem lesz egyetlen szikviziparos sem, aki ezt az állandó ráfizetést teljes anyagi tönkremenetele nélkül birja. Már igy is nagyon sok szikviziparos kénytelen volt egyéb foglalkozás után is nézni, hogy magát és családját eltarthassa.

Az utóbbi pár hét alatt a szikvíz előállitásához szükséges szénsav teljes 200 százalékkal drágult meg. Ugyancsak drágább lett a szikvizes palack és annak alkatrészei, nemkülönben az egyéb rezsiköltség.

Mindezen körülmények arra kényszerítették a debreceni szikviziparosságot, hogy egy minimális viszonteladói irányárat állapitson meg, mely áron alul szikvizet kiszolgálni nem lehet. Ez irányár kis üvegeknél 6 fillér, nagy üvegeknél pedig 12 fillér lesz.

Talán egyedül a szikvízszakma az, mely szakmában előre kalkulálni csaknem lehetetlen. Nem tudhatja a szikviziparos előre, hogy mennyi üvegtörése lesz, de különösen nem számolhat azzal, hogy mennyi üvege kallódik el, mert Debrecenben már valóságos iparág fejlődött ki a szikvizesüvegek jogtalan adás-vételéből. Ezek a körülmények teszik indokolttá a szikviziparosság mostani eljárását.

Itt tulajdonképpen nem áremelésről van szó, hanem csupán egy bizonyos árnivó megtartásáról, mert hiszen még nem is olyan régen 20—24 filléres árak voltak érvényben Debrecenben és ezeket az árakat az indokolatlan versengés törte le.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

PIGNICZKY ISTVÁN
A szegedi hirneves Brauswetter órásnak tanitványa,
12 évig elsőrendü szakmunkása volt — CSAPÓ-UTCA 12. SZÁM

A nyugalmazott Máv. főtisztviselők összejövetele

A Debrecen és környékén lakó nyugalmazott MÁV főtisztviselők most tartották meg ezidei első összjövetelüket az Angol Királynő külön termében.

Mándi Mándy Bertalan igazgató h. megnyitója után dr. *Budaházy Bruckner* Ernő kir. közegészségügyi főtanácsos főorvos köszönetét fejezte ki a sajtó előzékenységéért. *Turai* Miklós felügyelő utazással kapcsolatos tudnivalókról tájékoztatta az asztaltársaságot. *Nyiri* Géza felügyelő a nyugdijas vasutasok, érettségizett, vagy diplomás és eddig állástalan gyermekeiknek elhelyezése ügyében szólalt fel. Mándi Mándy igazgató h., dr. Budaházy-Bruckner kir. egészségügyi főtanácsos, dr. Major Sándor főtanácsos, Toroczkai József felügyelő, Both Andor felügyelő és Totin Andor felügyelő hozzászólása után az összejövetel lelkes hangulatban oszlott szét.

Az összejövetelen jelen voltak: Bacsó Pál, Bajza István, Both Andor, dr. Budaházy-Bruckner Ernő, Dobó Kálmán, Ferenczy Viktor, Havas Samu, Horváth László, Kosztolányi Imre, Kovácsovits Béla, Kövessi Lajos, Kun Ignác, dr. Major Sándor, Matura József, Mándy Bertalan, Messter István, Moskovits Imre, Nagy József, Nagy Zoltán, Ninger József, Nyiri Géza, Szabó Simon, Szemerédy Béla, Toroczkay József, Tóth József, Totin Andor, Trón Lajos, Turai Miklós és Vadászi László.

Távolmaradásukat kimentették a következők: Adamcsik Ferenc, Almási Kálmán, Bihari Lajos, Farkas Géza, Farkas Lehel Attila, dr. Fülep Menyhért, Gavallér Gábor, Gál Samu, Láber Aladár, Rázsó Márton, dr. Tarján Oszkár, Tóth Vilmos, Winter Jenő és Zivuska Andor.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A »DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG«-BAN HIRDETŐ CÉGEKNEL ESZKÖZLI VASÁRLÁSAIT

Csökkent a tifusz-megbetegedések száma

A keddi közigazgatási bizottsági ülésen dr. *Gärtner* István tisztifőorvos a következő jelentést terjesztette elő Debrecen decemberi közegészségügyi viszonyairól:

Házasságkötések száma: 115, élveszületések száma: 172, halálozások száma: 136, természetes szaporodás: 36. Egy éven alul 21 csecsemő halt meg, amely az élveszületéseknek 12.2 százaléka. A halvaszületések száma 4 volt, amely az élveszületéseknek 2.9 százaléka.

Fontosabb halálokok: hevenyfertőzés betegségben elhalálozás nem történt, gümőkórban 18 egyén halt meg, rákban 17, szív és érbetegségben pedig 20. Gyógyintézetekben 54 fertőzőbeteg helyeztetett el s ezek közül 7 tifuszbeteg volt. A bejelentésre kötelezett fertőzőbeteg megbetegedések közül, a hastifusz megbetegedések száma örvendetesen csökkent, a hó folyamán mindössze 3 tifuszbeteget jelentettek be. Említésre méltó számban jelentkezett a diftéria, vörheny és bárányhimlő.

A tiszti főorvos további jelentésében pontos adatokat szolgáltat az egészségügyi és egészségvédelmi intézmények működéséről, igy részletesen ismerteti a Stefánia-intézetek, a Szülőotthon, Anyaotthon, Gyermekkórház, Tüdőbeteggondozó Intézet és az Egészségvédő Intézet, Mentőegyesület és a város Szegényház munkáját.

A jelentést a bizottság tudomásul vette.

Megtérül fáradsága, ha felkeresi
Frisch József ékszerészt
Szent Anna u. 5. alatt. Törtaranyat legmagasabb árban veszek

A Kollégiumi Diákszövetség összejövetele

A Kollégiumi Diákszövetség ma este 6 órakor tartja összejövetelét az Angol Királynőben. Az összejövetelt a Szövetség ismét Ecsedi István emlékének szenteli, hogy megmentse a reávonakozó adatokat. Az előadók különösebben katona és tanár koráról emlékeznek meg anekdottaszerűen. Ezek közül különösebben kiemelhető Csobán Endre főlevéltáros ismertetésében a vitéz Bánki hatápi tanító és Baczoni Sándor városi tanácsnokok feljegyzései és elbeszélései alapján megmentettek. Tanári működésével kapcsolatban Loós Gyula fővárosi tanító adatai ugyancsak Csobán Endre főlevéltáros ismertetésében és Szabó Ferenc makkos-hotykai tanító adatai Szemes Károly kollégiumi tanár ismertetésében. Ezekhez csatlakoznak a megjelentek hozzászólásai és ismertetései, amelyeket a rendezőség minél nagyobb számban kér, hogy minden megmenthető adatot megóvjon. Épen ezért Ecsedi István minden tisztelőjét szeretettel vár és hív meg a rendezőség.

Szenzációsnak igérkezik egy kutatás bejentése Bodnár Lajos zenetanár részéről, amely azonban még nincs lezárva Ecsedi irodalmi működésére vonatkozólag. Oly műfajról van szó, mely a hozzá közelállók számára is meglepetésszeren hat.

Január 15-én lesz a Jogászbál

E hó 15-én rendezi meg a M. Kir. Tisza István Tudományegyetem jogászifjúsága hagyomanyos estélyét, mely a bálidény leghangulatosabb és legelőkelőbb táncmulatságának igérkezik. Az idősebb nemzedék lelkében a békevilág fényes jogászbáljainak emlékét idézi majd fel ez az estély, míg a bálozó leányoknak élő tanubizonyságot fog tenni hangulata és pompája, hogy az ifjuság, mely oly páratlan bizonyságát adta életrevalóságának és erejének a nyári olimpiászon, régi jókedvét és lelkének derüjét sem veszítette még el és örök reménnyel néz a jövő elé.

A zenét a kitünő Fejes jazz és Mayari Jóska cigánybandája fogja szolgáltatni. A rendezőség már hetek óta buzgólkodik azon, hogy az estély sikere minél szebb és teljesebb legyen. Bizonyos, hogy e buzgalom eredménye nem marad el és ez estély újabb szép emlékekkel fogja gazdagítani a táncos hölgyeket, míg az első bálozók méltóan lépheinek majd e bálon a közönség elé.

A meghóvók szétküldése már megkezdődött. Meghívóigénylés a Lálirodában (Arany Bikában) január 8-tól.

A rendőrség decemberi munkája

A közigazgatási bizottság keddi ülésén *Lám* Dezső főkapitányhelyettes tett jelentést a rendőrség december havi munkájáról. Előadta, hogy a debreceni rendőrkapitányságot 542 ügydarab foglalkoztatta, amelyek közül 150 idegen hatóságok megkeresése. A következő bűncselekmények történtek: pénzhamisítás 1, hamis tanuzás 1, hamis vád 1, szemérem elleni büntett 1, testisértés 21, lopás 169, rablás, zsarolás 8, sikkasztás 55, csalás 24, okiratthamisítás 4. A rendőrségre ezenkívül 521 kihágási feljelentés érkezett. Különböző gyülésekre 19 alkalommal kértek engedélyt, amit a hatóság valamennyi esetben megadott.

Rablótámadás a pallagi országúton

Kellemetlen kaladban volt része hétfőn *Kovács* László Gólya ucca 3. szám alatt lakó villanyszerelőmesternek. Kovács László a gazdasági akadémiából kerékpáron jött haza Debrecenbe, amikor a Nagyerdő harmadik elágazásánál három ismeretlen férfi fogta körül és fenyegető magatartást tanusítva, a nála levő 150 pengőt elvette. Az útonállók munkájuk elvégzése után visszamenekültek az erdőbe. Kovács László pedig folytatta útját Debrecen felé, majd nyomban feljelentést tett a rendőrségen. A rablókat keresik.

Többszázezer dollárt örökölt a „kivégzett" gyilkos

Kevés halálraitéltet lehet szerencsésnek nevezni, de a sanhai-i Atma Singhről elmondható, hogy valószínüleg „burokban született". Atma Sing-et gyilkosság miatt vonta felelősségre a sanghai-i bíróság és rövid tárgyalás után kötéláltali halálra ítélte. Az ítélet végrehajtását meg is kezdték — közben azonban a kötél elszakadt és Atma Singh a földre zuhanva, súlyos zuzódásokat szenvedett. Természetesen kórházba szállították, ahol ápolás alá vették, közben azonban ügyvédje egy régi jogszabályra való hivatkozással ki tudta eszközölni, hogy felgyógyulása után szabadlábra helyezzék, mert a bíróság által is elfogadott jogi indokolás szerint ugyanazon az emberen kétszer nem lehet halálos ítéletet végrehajtani. Ugylátszik a sors tudta, kit választott ki magának kedvencéül — a bíróság végső döntésével egyidejüleg ugyanis Atma Singh arról kapott értesítést, hogy Nankingban lakó egyik rég elfelejtett rokona meghalt és egész vagyonát, ami többszázezer dollár értéket képvisel, a csodálatos módon megmenekült halálraitéltre hagyta.

Hamis ötpengőst akartak elsütni

Németh Józsefné, Monostorpályi út 76. szám alatti trafikjába tegnap reggel beállított egy kisfiú és 10 levente cigarettát kérve, 5 pengőssel fizetett. A trafikosnő jól megnézte a pénzt és gyanúsnak találva, megmutatta a szomszéd kereskedőnek, aki határozottan felismerte a hamisítványt. Az óvatos trafikosnő megkérdezte a kisfiút, hogy kié az ötpengős, mire a gyerek megmondta, hogy egy ismeretlen favágó külsejű emberé, aki a sarkon várakozik reá.

A hamispénz tulajdonosa is megszimatolta azonban a veszélyt és miután látta, hogy túlsokáig tart a váltás, jobbnak találta megugrani. Üldözték is egy darabig, de a gyanús alaknak sikerült eltünnie a temető sürüjében. A hamis ötpengőst beszolgáltatták a rendőrségre ahol nyomozás indult az ismeretlen férfi kézrekerítésére.

Az iparosság védelmét kérte a polgármestertől az ipartestület

Megírtuk annak idején, hogy az ipartestület egy több pontból álló memorandumot terjesztett a polgármesterhez az iparosság védelme érdekében.

Azt kérte, hogy az ott lefektetett kívánságok megvalósítását a polgármester segítse elő. Igy többek között kérte, hogy az Arany Bika karbantartását a polgármester ellenőriztesse. Ha a város ingyen, vagy kedvezményes áron ad telket valamely célra, mindig kötessék ki, hogy az e telken létesítendő építmények kivitelét debreceni iparosok és vállalkozók kapják. Az építésrendészeti szemle alkalmával kifogásolt lakásokat a város bontassa le. A pincelakások lakhatási engedélyét vegye revízió alá. A kincstár által tervbevett építkezéseket sürgessék meg. A szabályozási vonalat a város úgy módositsa, hogy a tatarozási kedvezmények ne essenek el. Minden munkát helyi iparosok végezhessenek, ipari munkát a város házilag ne végeztessen, az 1000 pengőt meg nem haladó vállalati kereseti összegek után az OTI-járulék ne vonassék le. Az irreálisnak látszó ajánlatokat a versenytárgyalásból zárják ki. A jogosulatlan iparüzés tekintetében szigorú intézkedéseket tegyen a város és a kontárkérdésben is erélyes lépéseket tegyen. A szegénységi bizonyítvány kiadása tekintetében a napi napszámbért 2 pengő 40 fillérben állapitsák meg. Intézkedjék a polgármester, hogy a vállalkozó számláját 30 nap alatt elintézzék.

A polgármester most értesítette az ipartestületet, hogy mindama kívánságokat, amelyek a hatáskörébe tartoznak, szívesen teljesíti és miután az elsőfokú közigazgatási hatóságot, a főorvost és a műszaki ügyosztályt is minden egyes pontra vonatkozóan meghallgatta, értesítette az ipartestület elöljáróságát, hogy az iparosság minden kérdésében a szabályoknak megfelelően való eljárásra utasította az illetékes tényezőket.

IGYUNK
Csokonai ásványvizet,
megrendelhető **Szliuka István** szikvizgyárban
Telefon 21-11. TELEKI U. 100. ÉS MINDEN KOCSINÁL

Lusztig Ernő
asztalos mester
készit mű- és egyszerü butorokat, portálé, üzletberendezéseket, épületmunkákat. Költségvetéssel, rajzokkal dijmentesen szolgál.
DEBRECEN, Eötvös ucca 87. szám
Telefonszám: 17—97.

Az Ady Társaság előadássorozata csütörtökön kezdődik

Csütörtökön délután hat órakor nyilik meg az Ady Társaság előadássorozata a központi egyetem aulájában. Ez a sorozat a mai ember szempontjából veszi vizsgálat alá korunk problémáit és az emberi művelődés örök értékeit. Bevezető előadást *Tankó Béla* egyetemi rektor mond a legidőszerűbb kérdésről: *Világnézetünk válságáról*, filozófiai alapot adva a társaság munkatervének. Mellette *Gulyás Pál* ad elő a *Kalevaláról*, keresve a magyar mult ősi gyökereit s egy kellően még nem méltatott remekmű kapcsán ismertetve kultúránk legsürgősebb tennivalóit.

Ez az előadás kivételesen teljesen ingyenes lesz. A többi előadásokat csak a társaság tagjai hallgathatják díjtalanul. A negyvennyolc előadásból álló páratlanul gazdag tanfolyam díja havi egy, összesen három pengő. Jelentkezni még lehet korlátolt számban az Ujságíró Clubban délutánonkint 5—6-ig.

Lopott kerékpárt találtak a temetőben

Varga Sándor Olajütő 61. szám alatt lakó kifutó kerékpárját hétfőn délután ellopták. Másnap reggel a Cegléd uccai temetőben Dalmi József kőműves a lopott kerékpárt megtalálta, de az értékes alkatrészek már hiányoztak róla. A talált lopott kerékpárt beszolgáltatták a rendőrségre, ahol nyomozás indult a tolvaj kézrekerítésére.

Anyakönyvi hirek

A debreceni anyakönyvi hivatalnál e hó 5-én, kedden, a következő bejelentések történtek:

Születések: Méhész József kőműves s., fia László; Molnár János napsz., fia Sándor; Erdei Sándor molnár, fia András; Zakar Dániel fm., iker, leánya Gizella és Irma; Fortin László lelkész, leánya Ildikó; Németi István fm., fia István; Csengeri Jenő kereskedő, fia András; Farkas Sándor ékszerész, fia Ervin; dr. Friedmann Jenő ügyvéd, fia Tamás; Koszczelnik József napszámos, fia József; Szalóki Imre fm., fia István és 1 törvénytelen újszülött.

Eljegyzések: Hutmann József fm.—Bányai Margit; Oláh Lajos fm.—Dobos Anna; Kanál Sándor fm.—Tóth Julia.

Házasságok: Kalmár Bálint fm.—Mikó Lujza; Horváth Ernő éllermi segéd—Csuka Piroska; Haás Jenő keresk.—Weisz Aranka.

Halálozások: Özv. Papp Gáborné ref., 71 éves, Bellegelő 75-c. Deák Imréné ref. 32 éves, Keresztesi u. 3. Kovács Sándor ref., 2 hónapos, Hélvezér u. 7. Özv. Bodó Sándorné ref., 77 éves, Pacsirta u. 14. Dési István ref., 80 éves, Eötvös u. 71. Tikos Mártonné ref., 58 éves, Váncsod.

hirek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap
Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12.
Előfizetési ár: egész évre 20.—, félévre 10.—, negyedévre 5.—, egy hóra 1.80 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 6 fillér, vasárnap 16 fill.

Mindentudó

Ügyeletes gyógyszertárak. Ezen a héten a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot: „Kígyó", Mihalovits Jenő, Piac u. 33. Telefon 30-95. „Magyar Korona", Péterfia u. 10. Telefon 16-06. „Csillag", Árpád tér 1. Telefon: 29-32. „Sas", Hatvan ucca 70. Telefon 11-39. „Szent Háromság", Homokkert, Szabó Kálmán ucca 14. Telefon: 17-09.

RÁDIÓMÜSOR

SZERDA, JANUÁR 6.

Budapest I.

9.30: Hírek. — 10: Egyházi ének és szentbeszéd a koronázó főtemplomból. A szentbeszédet mise közben P. Röss Bertalan dr kapucinus főiskolai tanár mondja. Énekel a templom énekkara Sugár Viktor vezetésével. — 11.15: Görög katholikus istentisztelet a Rózsák-terén lévő görög katholikus magyar plébánia templomból. A szentbeszédet mise közben Szemerszky Myron hittanár mondja. — 12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 12.30: Sárközy Gyula és cigányzenekara. — 13.45: „Világhíradó." Máthé Elek dr előadása. — 14: Hanglemezek. 15.10: „Picur bűnbeesése" Vitéz Kassay Béla meséje. (Felolvasás.) — 15.40: A rádió szalonzenekarának műsora. — 17: „Magyarország fiatal amerikai szemmel." Halász Gyula előadása. — 17.30: Közvetítés az Ostende-kávéházból. A finn „Kék csillag" zenekar játszik. — 18.30: „Kereső úton a sivatagban." Vitéz Hefty Frigyes előadása. — 19.05: Zitzer Ibolyka hegedül, zongorakísérettel (Polgár Tibor). — 19.45: Békeffi László konferál. — 20.10: Operettrészletek. Előadja Relle Gabriella, Csóka Béla és a Budapesti Hangverseny Zenekar. Vezényel Fridl Frigyes. 21.40 Hírek, időjárásjelentés. — 22: Közvetítés a vadászkürt-szállóból. Pertis Pali és cigányzenekara muzsikál. — 23: Hírek francia és olasz nyelven. — 23.10: Közvetítés a Metropol-szállóból. Virányi László jazz-zenekara játszik. — 0.05: Hírek.

Budapest II.

18.30: Hanglemezek. — 19.10: „Magyar nyomok Bécsben." — Hegyaljai Kiss Géza dr előadása. — 19.40: Hanglemezek. — 20.15: Hírek, ügetőversenyeredmények.

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 7.

Budapest I.

6.45: Torna. — Utána: Hanglemezek. 7.20: Étrend. — 10: Hírek. — 10.20: „A kancsalság gyogyítása." Irta Horay Gusztáv dr. — 10.45: „Hermann Ottó emlékezete. Irta Lambrecht Kálmán. — 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. — 12: Déli Harangszó az Egyetemi templomból. — Időjárásjelentés. — 12.05: A rádió szalonzenekarának műsora. — Közben kb. 12.30: Hírek. — Közben kb. 13.15: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 13.40: Hidy-Gyulai Mária hegedül, zongorakísérettel. — 14.40: Hírek, étrend, élelmiszerárak, Piaci árak, árfolyamhírek. — 16.15: „Fortélyos bútorok." Nádai Pál előadása. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 17: „Borászati tanfolyam, I. rész." Fornády Elemér szőlészeti és borászati felügyelő a budafoki állami pincegazdaság igazgatójának előadása. (A földmívelésügyi miniszterium rádióelőadássorozata.) — 17.30: Goudimel énekkar. Vezényel Lajtha László, zongorán kísér Veres László. — 18.10: „A Husvét-sziget felfedezése." Matolay Tibor előadása. — 18.40: Suki Tóni és cigányzenekara muzsikál. — 19.10: „Cornelie és a férfiakarat drámája." — Kállay Miklós előadása. — 19.40: Népszerű áriák. — Hanglemezek. — 20.10: Közvetítés a Belvárosi Szinházból. — „Megvédtem egy asszonyt." Vígjáték 3 felvonásban, 8 képben. Irta: Bókay János. Rendező Herman Richard. — I. felv után kb. 20.35: Hírek. — II. felv. után kb. 21.35: Hírek. — Előadás után 22.15: Időjárásjelentés. — 22.20: Janina Familier-Hepner zongorázik zongorázik, a lengyel-magyar művészcsere keretében. — 23: A Mária Terézia honvédgyalogezred zenekara. Vezényel Figedy Sándor. — 0.05: Hírek.

Budapest II.

17: „Giotto." Halálának 600. évfordulóján előadja Péter András. — 18.05: Suki Tóni és cigányzenekara muzsikál. 18.35: Angol nyelvoktatás. (J. W. Thompson.) — 19.10: Hanglemezek. — 20: Egry Lili énekel, zongorakísérettel. 20.40: Hírek. — 21: Selét György szalon ötösének műsora.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1912 JANUÁR 6. SZOMBAT. A lap a debreceni pénzintézetek osztalékkalkulációját a következőkben közli: Debreceni Első Takarékpénztár 50, Alföldi Takarékpénztár 18, Ipar és Kereskedelmi Bank 50, Közgazdasági Bank 20, Takarék és Hitelintézet 18, Debreceni Hitelbank 16, Általános Forgalmi Bank 24, Bankegyesület 12, Debreceni Bank 12, Bank és Váltóüzlet 10, Gazdasági Takarékpénztár 12, Borsod-Miskolci István gőzmalom 30 korona.

1912 JANUÁR 7. VASÁRNAP. Ünnep utáni lapszünet.

1917 JANUÁR 6. SZOMBAT. Csapataink Brailát elfoglalták és több magaslatot elvettek az oroszoktól.

1917 JANUÁR 7. VASÁRNAP. Falkenheyn hadserege elérte a Szereth folyót. Tartarutól Romniciniig elfoglalták az oroszok összes állásait. Tüzérségünk lövi Galac várát.

Akirály megparancsolta, hogy Simonsits Béla, Székács András, Porubszky 7. h. e. hadnagyoknak a legfelsőbb elismerés tudtul adassék, Flohr János 2 h. h. e. ezredesnek a nadidiszítményes 3. o. katonai érdemkeresztet adományozta.

1927 JANUÁR 6. CSÜTÖRTÖK. A kereskedelemügyi miniszter értesitette a várost, hogy megbizást adott a debreceni postapalota terveinek elkészitésére.

A kultuszminiszter dr. Fazakas Sándort, a szemészeti klinika első tanársegédét adjunktussá nevezte ki.

1927 JANUÁR 7. PÉNTEK. Ünnep utáni lapszünet.

— **Lapunk legközelebbi száma Vízkereszt ünnepe után, péntek reggel jelenik meg.**

— **Elmarad a Reform Társaság összejövetele.** A Debreceni Reform Társaság szokásos esütörtöki összejövetele erről a hétről elmarad, mivel a társaságot az Ady Társaság meghívta nagyszabású ünnepélyére, mely ugyanabban az időpontban, vagyis csütörtökön d. u. 6 órakor lesz a Központi Egyetem dísztermében. A Reform Társaság tagjai ezen az ünnepélyen fognak megjelenni és a társaság szokásos összejövetele ehelyett január hó 12-én, kedden este lesz, amikor dr. Auer Pál fog előadást tartani az általános helyzetről. Dr. Auer Pál előadásának pontos helyét és idejét később fogjuk közölni.

— **Az árpádtéri egyházrész** rendes heti összejövetelei — melyek a karácsonyi ünnepek alkalmából szüneteltek — e hó 6-án, szerdán ismét megkezdődnek. Leányköri összejövetel és bibliaóra szerdán délután 4 órakor kezdődik; a nagy bibliakör ma este 6 órakor szintén meglesz.

— **Január 14: Yves Tinayre hangversenye.** A nagy francia kamaraénekes január 14-én lép fel Debrecenben. Zenekedvelők Köre III. bérleti hangversenye. Napijegyek a Méliusnál és a Bika elővcsarnokában.

NŐI, FÉRFI átmeneti és télikabát szövetek P 5.50-től Petriknél, Szent Anna u. 5.

— **A debreceni Országzászló Bizottság** felkéri a debreceni országzászló tervpályázatában résztvett urakat, hogy a Déri-múzeumból pályatervéiket e hó 12-ig elszállítani szíveskedjenek, mert ettől az időtől pályatervekért felelősséget nem vállalnak.

— **Betörtek egy pincébe.** Békési Kálmán, Gyár ucca 9. szám alatt [illegible]reskedő Csapó ucca 19. szám alatti élelmiszer raktárába az elmult éjszaka betörtek és 500 tojást elvittek. A betörőt keresi a rendőrség.

— **Ma panasznap a Munkás-Otthonban.** Ma délelőtt 9 és 10 óra közt dr. Györki Imre országgyűlési képviselő a Margitfürdői Munkás-Otthonban panasznapot tart.

— **A kistemplomi központi bibliakör** az ünnepi szünet után szerdán délután újra megkezdi munkáját, Révésztér 2. szám alatt.

x **Hócipőket**, sárcipőket tökéletesen javít Orbán gumiüzem, Piac ucca 7.

— **A Magyar Cserkészszövetség IX. kerülete** január 10-én, vasárnap délelőtt 12 órakor a református Kollégium dísztermében tartja évi rendes közgyülését. A közgyülés után társasebéd lesz az Angol Királynőben.

x **Kartellen kivül** villanykörte 98 fillér Knöpflernél, Hatvan u. 2 Főpostával szemben.

— **Dr. Jánossy Gyula orvos előadása a KIE-ben.** A debreceni Keresztyén Ifjúsági Egyesület e hó 6-iki kezdettel általános nagy érdeklődésre számot tartó problémákat felölelő előadássorozatot rendez. Az előadást dr. Jánossy Gyula orvos, a népegészségügy gyakorlatban is kiváló ismerője tartja „A népesedés zavarai" címmel. Az előadás helye a KIE központi otthona (Piac u. 36.) I. em., ideje január 6., szerdán este 8 óra. Az előadásra belépődij nincs.

— **Az Egyetemi Népszerű Főiskola Tanfolyamon** 7-én, csütörtökön este 6 órakor dr. Wallisch Oszkár egyetemi olasz lektor tart előadást »A fasiszta Olaszország irodalma« címen.

— **Sakkverseny a Kereskedők és Utazóknál.** A Debreceni Kereskedők és Utazók Egyesülete Sakkörének versenye január 5-én megkezdődött. A versenyt Króh Vilmos elnök nyitotta meg és azon 10 induló vesz részt. A névsor a sorsolás sorrendjében a következő: Rothmann Sándor, Horváth Endre, Bródy Barna, Neumann Miklós, Gedő Béla, Neumann Imre, Kollmann Ferenc, dr. Bárdos György, Süsskind Ernő, Altmann Sándor. Játéknapok: hétfő, kedd, szerda, csütörtök este 7—10 óráig. A verseny díjtalanul tekinthető meg.

METEOR MOZI MÜSORA

Szerdán, csütörtökön:
Csak felnőtteknek! **Lehár Ferenc** világhírű nagyoperettje: **VIG ÖZVEGY**, — **Jeanette Mac Donald, Maurice Chevalier** főszereplésével. Előadások: szerdán 3—5—7—9, csütörtökön 5—7—9 órakor.

A vasut számára munkásokat toboroztak szélhámosok

A hajdúsámsoni csendőrőrs átírt a debreceni rendőrségnek, hogy ott ismeretlen szélhámosok munkásokat toboroztak a MÁV nevében és orvosi vizsgálat költségeire többektől 7 pengő 50 fillér előleget vettek fel. Kiderült, hogy a furfangos csalók Debrecenben is hasonló trükkel operáltak. Elfogásukra nyomozás indult.

— **Székelési zavarok**, vastagbélhurut, puffadtság, félelemérzés, bódultság, migrén és általános rosszullét esetén a rendkívül enyhén ható természetes »**Ferenc József**« keserűvíz a gyomor és a bélcsatorna tartalmát gyorsan kiüríti, a bélmirigyek működését élénkíti, a vérkeringést előmozdítja és tartós megkönnyebbülést szerez. Gyomor- és bélspecialisták a **Ferenc József** vizet, úgy férfiaknál, mint nőknél és gyermekeknél teljes eredménnyel alkalmazzák.

— **Festőiparosok tanfolyama.** Az iparostanonciskolai igazgatóságától nyert értesülés szerint, az iparügyi minisztérium a szobafestő, mázoló és cimfestőiparosok, valamint segédek részére ipari továbbképző tanfolyam megtartását rendelte el. A tanfolyam e hó 6-án, szerdán este 6 órakor fog megkezdődni az iparostanonciskolában. Az ipartestület felhivja a már jelentkezett szobafestő, mázoló és cimfestőiparosokat, valamint segédeket, hogy a fentközölt időben pontosan és okvetlen jelenjenek meg.

— **Istentisztelet.** Az evangélikus templomban vízkereszt ünnepén d. e. 10 órakor külmissziói istentisztelet lesz. Igét hirdet Pass László alesperes-lelkész, tb. esperes. Este 5 órakor az »Evangéliumi Világszövetség« imahetébe kapcsolódik az istentisztelet, amikor »A keresztyénség a nemzetek és államok életében« tárgyról prédikál Pass László.

x **Hibás varrógépjét** teljesen rendbehozza Keszler, Széchenyi u. 1.

— **Az ujsághirdetés a legjobb üzleti befektetés.** A Fővárosi Kereskedők Egyesületének elnöke, Dán Leó újévi beszédében megállapította, hogy a kereskedőtársadalomnak a legnehezebb viszonyok között elért sikerei a magyar sajtó megértő támogatásának tulajdonitható. Kimutatta, hogy az ünnepek előtt nagy forgalmat csak azok a kereskedők értek el, akik a nagy olvasótáborokkal rendelkező lapokban hirdettek s kiszámította, hogy a hirdetés a legjobb üzleti befektetés, amire saját jólfelfogott érdekében figyelmeztette a kereskedőtársadalmat. De nemcsak Budapesten, hanem Debrecenben is azok a kereskedők értek el nagyarányú forgalmat, akik rendszeresen hirdetnek a helyi lapokban. Ezek a kereskedők tudják, hogy nem elég a portékát beszerezni, hanem arra fel is kell hivni a közönség figyelmét és erre legalkalmasabb az ujsaghirdetés.

x **Kocsik** minden alakban. Riesz kocsigyár, Debrecen, Hatvan ucca szaküzletében.

— **A Keresztyén Ifjúsági Egyesületben** január 6-án délután 5 órakor az ifjúság részére bélyeggyüjtő csoport alakul, melyre ezúton meghivja a KIE a bélyeggyüjtés iránt érdeklődő ifjakat.

SOMOSKEŐY a legzseniálisabb világkalandor

Copyright by Független Ujság

(Ötvennyolcadik folytatás.)

Somoskeőy aranybánya-tulajdonos Ausztráliában

Csodálatos utazás volt ez. Somoskeőy soha ilyen boldog nem volt. Végre feleségül vehette azt a nőt, akit ő egyedül szeretett és aki egyedül szerette őt, aki életének színt, boldogságot, tisztességet adott, aki valóban angyal volt a becsületes élethez visszatérő kalandor oldalán... Csodálatos utazás volt az...

Ettől fogva Alice úgy szerepelt, mintha felesége volna.

Végre megérkeztek Melbourneba, — Ügynökök raja árasztotta el. Ajánlottak neki aranybányát, más bányát, farmot, szállodát, hajókat, amit csak el lehet képzelni. Ő előbb jól körülnézett. Utazásokat tett feleségével. Az asszonykának nagyon tetszett az új világ.

Az eukaliptusz-erdők, a sok mirtusz, kenyérfa, kazuárfa, akác, a pálmafüves rétek, a bejárhatatlan bozóttenger, a végtelen legelők, — a scrubok, — amin óriási gulyákat, méneseket, juhnyájakat legeltetnek jókedvű, de vad természetű emberek. Megszálltak kényelmes angol kuriákban, ahol az angol farmer udvarnépe közt található volt kuli, indus, tazmániai s ausztráliai szőrös emberfajta, amelyet ott négernek neveznek, de nem az. A kis vézna, nyurga, hosszú fekete szakállú, bajszú, hajú, szélesorrú, nyershússzagú tetovált bennszülöttek, akik majdnem teljesen meztelenül járnak, vad korrobori táncot lejtenek s törzseik — clanjaik — rozzant kunyhókban, faodukban, sziklaodukban laknak. Olyan ügyesen használják bumerángjaikat, hogy megirigyelhetné azt a legtehetségesebb cirkuszi sztár is.

Láttak temetkező helyeket, ahol a hullák földbevájt lyukakban ülnek, amíg le nem eszik róluk az utolsó húscafatot a ragadozó madarak.

Vadásztak kengurukra, dingókra, hangyászra, fogtak kakadukat, papagájokat, flótás és dantfarkú madarakat. Lakmároztak a kalarábéfa gyümölcséből.

Megismerkedtek a városok faragatlan, nyers ausztráliai uraival, s a sok kalandorral, amelyik a világ minden tájáról ideözönlött nagy aranyleletek hírére. Somoskeőy úgy döntött, hogy megvesz egy aranybányát Ballaráttól északra.

Farmba nem mert belevágni. Nem az ő feleségének való ez a kietlen élet, durva, s műveletlen kondások, juhászok közt s azt is látja, hogy kockázatos üzlet ez, mert a gyakori nagy szárazság idején le kell vágni a legelő nélkül maradt állatokat, — rajtaveszthetí az egész vagyonát.

Tele volt akkor Ausztrália arany után kutató szerencsevadásszal. Borzalmas vérengzések, rablások, valóságos harcok folytak nap napután egy-egy aranylelő hely körül a rongyos, agyonra kinlódott, embertelen szenvedéseken átesett kalandorok közt. Volt olyan csavargó is, akit milliomossá tett a szerencse, de legtöbbjük elképzelhetetlen szenvedések, munka, nélkülözés árán tudta csak összeszedni kevéske aranyát. Alakultak azonban komoly bányák. Tüzetes kutatás, számítás alapján kijelölt helyen, rendszeres munkával üzemszerűen bányászták az aranyat szakszerűen s szinte előre pontosan kiszámítható haszonra. Olyan bányák voltak ezek, mint más szén-, vas- vagy rézbánya: reális üzemek minden kalandosság nélkül.

(Folytatjuk.)

SPORT

Megérkezett a Bocskay

Kedden este 7 órakor menetrendszerűen hazaérkezett francia turájáról a Bocskay csapata. A játékosok zöme azonban a kapott két heti szabadságot szülőfalujában fogja eltölteni és éppen ezért vissza sem jöttek Debrecenbe, hanem Pesten maradtak, illetve továbbutaztak Szombathelyre. Debrecenbe mindössze négyen jöttek le, Teleki, Hevesi, Palotás és Orosz, akiket hozzátartozóik és barátaik vártak a pályaudvaron. A játékosok nem fáradtak, a turáról — az erkölcsieket tekintve — hízelgően nyilatkoztak. Komolyabb beteg, vagy sérült nincs és két heti pihenő után Opata tréner vezetésével megkezdődik a munka, a tavaszi szezon előkészítése. Az első fordulóig húsz nap áll majd a játékosok rendelkezésére.

KÖZGAZDASÁG

GABONAPIAC

Határidőpiac:

Rozs márciusra: 17.70, 17.80, 17.50, zárlat 17.53—17.55.

Tengeri májusra: 13.30, 13.38, 13.14, zárlat 13.15—13.16.

Készárupiac:

Búza: tiszavidéki 1 kg-os 19.45—19.80, 78 kg-os 19.65—19.95, 79 kg-os 19.90—20.15, 80 kg-os 20.00—20.30, felsőtiszai 77 kg-os 19.45—19.70, 78 kg-os 19.65—19.85, 79 kg-os 19.90—20.05, 80 kg-os 20.00—20.25.

Rozs: 16.90—17.00.

Takarmányárpa: elsőrendű 14.60—14.85, középminőségű 14.25—14.40.

Zab: elsőrendű 17.50—17.60, középminőségű 17.40—17.50.

Tengeri: tiszántúli új 11.10—11.20.

Búza: 150 mm bihari 79-es 19.90, 150mm hajdúböszörményi 79-es 20.25, 150 mm hajdúszoboszlói 80-as 20.10, 150 mm felsőtiszai 80-as 20.10.

—

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

1 angol font 16.60—16.80, 100 cseh korona 10.75—11.95, 100 dinár 7.80—7.95, 100 dollár 337.35—341.35, 100 francia frank 15.60—16.00, 100 lei 2.80—3.00, 100 lira 16.90—17.90, (Az 500 és 1000 lirás bankjegyek kivételével), 100 osztrák schilling 80.00—80.70 100 svájci frank 16.85—78.65.

—

ORSZÁGOS VÁSÁROK

Január 6, szerda: Kunhegyes (havi).

Január 7, csütörtök: Celldömölk (havi), Csorna, Encs, Kaposvár, Keszthely, Kiskomárom (havi), Mezőkövesd (havi), Onod (állatvásár), Tiszafüred.

Január 8, péntek: Aszód (sertés), Buj (havi), Gyöngyös (havi), Hódmezővásárhely, Nagyhalász, Pacsa (havi).

Január 9, szombat: Hódmezővásárhely, Kistelek.

Január 10, vasárnap: Cegléd, Jászdózsa, Törökszentmiklós.

Január 11, hétfő: Apc, Dévaványa, Dombrád, Eger, Kerta, Németboly, Rum, Szany, Szobb, Zalalövő.

Január 12, kedd: Géva, Mihályi, Zalaegerszeg (havi).

Január 13, szerda: Balatonfüred, Csorna (havi), Iványegerszeg, Mány, Polgár, Székesfehérvár (havi).

Január 14, csütörtök: Devecser (havi) Diósgyőr (havi), Edelény, Szabadszentkirály.

Január 15, péntek: Csenger, Derecske, Mezőberény.

Január 17, vasárnap: Debrecen, Kiskunfélegyháza.

HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város törzsgulyájából 1 db létszámfeletti tenyészbika és 5 db törzsgulyabeli korosabb, de még tenyészképes tehén 1937. évi január hó 18-án, hétfőn (országos vásárkor) délelőtt 9 órakor a debreceni Baromvásártéren tartandó nyilvános árverésen eladásra kerül.

Gazdasági tanácsnok.

KÁVÉHÁZBAN ÉTTEREMBEN CUKRÁSZDÁBAN BORBÉLYNÁL a FÜGGETLEN UJSÁG-ot KÉRJE

HIRDETMÉNY.

A városi nyugdíjasok vasuti arcképes igazolványainak az 1937. évre érvényesítése.

A városi igényjogosult nyugdíjasok, valamint igényjogosult családtagjaik vasuti arcképes igazolványaiknak az 1937. évre érvényesítése iránti igényüket az **1937. évi január hó 6-tól legkésőbb 17-ig jelenthetik be bármelyik hétfői, vagy csütörtöki napon** a városi számvevőségnél történt előzetes érvényesítés után és az előírt díjak befizetése mellett közvetlenül a városi házipénztári hivatalban.

A nyugdíjas tisztviselők (családfők) az előírva lévő 24.— pengő térítési összegből csak 12.— pengőt tartoznak a házipénztárba befizetni; a további 12.— pengő összeget a házipénztár viseli. — A feleség és gyermek arcképes igazolványa után azonban a személyenként 24.— pengő térítési díj teljes összegében az érdekelt igénylő terhét képezi.

A térítési díjon felül személyenként 1.— (egy) pengő érvényesítési díj és új igazolvány igénylése esetén személyenként 2.— pengő kiállítási díj fizetendő.

Az igénylés alkalmával az arcképes igazolvány, illetve új igazolvány kiállításának szüksége esetén az előírt nagyságu fénykép a házipénztárba beszolgáltatandó.

A fenti határidő után kért arcképes igazolvány érvényesítése után 3.— pengővel több érvényesítési díj lesz fizetendő.

Polgármester.

Ma nyilik meg a Tanitók Szabadegyeteme

A Tanítók Szabadegyeteme ma délután félöt órakor nyilik meg a Kollégium dísztermében. Tíz szerdán lesz 2—2 előadás. Máskor mindig öt órakor kezdődik, de ma kivételesen félöt órakor. A Ref. Tanítók Vegyeskara énekli el a Himnuszt s ezután vitéz dr. *Bessenyei* Lajos tankerületi főigazgató tart megnyitóbeszédet. Igy öt órakor kezdi meg *Tankó* Béla dr. egyetemi ny. r. tanár, rektor négy órára tervezett előadását „A modern világkép kialakítói" címmel. Hat órakor meg *Rugonfalvi Kiss* István egyetemi ny. r. tanár hat órás előadását „A világnézetek harca" címmel kezdi meg.

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A »DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG«-BAN HIRDETŐ CÉGEKNÉL ESZKÖZLI VÁSÁRLÁSAIT

GYÁSZROVAT

RADÁK JÓZSEF MEGHALT

Mély részvétet keltett Debrecenben az a hír, hogy Radák József okleveles gazda, földbirtokos 64 éves korában meghalt. Radák Józsefnek Tiszacsegén voltak nagy birtokai, amelyeken valósággal mintagazdálkodást folytatott, részt vett minden mezőgazdasági mozgalomban, úgy hogy a mezőgazdaság terén szaktekintélynek számított. Az életerős ember néhány héttel ezelőtt kezdett betegeskedni, szívbajt kapott, amely ellen nem volt segítség és Radák József kedden este 10 órakor meghalt. Halálát előkelő rokonsága, köztük Lukács Andor, a Fűszerkereskedelmi r. t. igazgatója, kiterjedt baráti köre és ismerőseinek serege gyászolja. Temetése csütörtökön délben fél 1 órakor lesz a debreceni izraelita temetőben.

—

Dér István gazdálkodó 81 éves korában egy heti súlyos szenvedés után elhunyt. Halálát özvegye, gyermeke, unokái és nagyszámú rokonsága gyászolják. Temetése csütörtökön délután félhárom órakor lesz a Köztemető díszravatalozó teréből ref. szertartás szerint. Lakása: Eötvös u. 71. **Dankó** temetkezési intézet.

Pásztor István Máv. kazánkovács 45 éves korában meghalt. Temetése 7-én délután 4 órakor lesz a Köztemetőben a római katholikus egyház szertartása szerint.

Mély fájdalommal tudatjuk a távolabbi rokonság nevében is, hogy

Radák József

OKL. GAZDA, FÖLDBIRTOKOS

1937. évi január 5-én este hosszas betegség után életének 64. évében Debrecenben meghalt.

Temetése január hó 7-én ½1 órakor lesz a debreceni izr. temetőben.

Radák Józsefné szül. Gyémánt Ilona felesége,

Dr. Radák Henrik és neje szül. Loránt Márta, testvére és sógornője,

Lukács Andor és neje szül. Ernst Irén,

Radák Ágnes, Lukács Marianne, Lukács István unokahugai és öccse,

Herczner Erzsébet, hűséges ápolónője.

Részvétlátogatás mellőzését kérjük!

MINDEN KÜLÖN ÉRTESITÉS HELYETT.

Apróhirdetések

Levelezés

Szórakozzunk
a Bagolyvárban, Hid u. 14.

Csalódás
sohasem éri
ha náluuk
vásárol.
HAVAS
Harisnyaház
Bástogos u. 1.

Katonatisztek,
altisztek, katonai hivatalok, »Unió«-tagok elsőrendű tüzifát, szenet, kokszot, brikettet téli beszerzésre is havi részletfizetésre **készpénzáron** kapnak, 100 kg-ot már házhoz szállítva — **»Margit« tűzifa- és szénkereskedés vállalatnál**, a Margit fürdő mellett. Telefon: 10—24.

Olcsón
fürdőberendezések, pipere cikkek nagy választékban: **Fülöp** vízvezetékszerelőmesternél, Piac u. 83. 4133

Betöltendő állás

Lapterjesztésben
jártas keresztyén ügyhököt napidij és jutalékkal keresünk. Címet a kiadóhivatalba kérünk. 5

Bejáró
takarítónőt a délelőtti órákra felvesz: Gottlieb Emilné, Arany János u. 2. II. em. 25

Vizsgázott
szakképzett ápolónőt keresünk azonnali belépésre. — Jelentkezni Külsővásártér 11. szám alatt.

Jó családból
való fiút szerelőtanulónak felveszek. Gyenes, Szent Anna 8. 4430

Italszakmában
jártas utazót keresünk. — Autóvezető előnyben. — Ajánlatokat »Szesz« jeligére kiadóhivatalba. 31

Szikvízüzembe
fiatal töltőmunkás fiút állandó munkára felveszek. Jelentkezés 1—3-ig. Rózsa szikvízüzem, Csokonai 28. 34

Nagyipar,
Debrecen és vidéke részére szeszesitalokban bizományi raktár létesítése céljából italmérési engedéllyel és óvadékkal biró bizományost keres. Ajánlatokat »Nagyipar« jelige alatt kiadóhivatalba kérünk. 35

Egy
irni, olvasni tudó ember kocsisnak azonnal felvételik. Késes ucca 6. 39

Szabótanulónak
elmenne szakmában jártas középiskolát végzett jó iparoscsaládból származó fiú kevés fizetésért. Cím: Karalyos István, Derecske 527. szám. 3244

Orth.
család bejáró házvezetőnőt keres. Cím a kiadóban.

Főzőmindenes
jó bizonyítvánnyal azonnal vagy 15-re felvételik. Vilmos császár körút 12. — Jelentkezés reggel. 200

Keresek
perfekt szobainast február elsejére. Csakis jó bizonyítvánnyal és régi gyakorlattal birók jelentkezzenek. Irásbeli ajánlatok kiadóhivatalba küldendők. 3243

Állást keresők

Bármilyen
munkára ajánlkozik 21 éves szerény igényű fiatalember, alkalmira is. Beszél angol, német népnyelvet. Ifj. Zámbó Lajos, vízvezetékszerelő, Kinizsi u. 16. szám. 32

Gépíró
saját irógéphasználattal, könyvelésben is jártas, szerény díjazással állást keres. Magánfeleknek másolási munka oldalanként 5 fillér. Cím a kiadóban. 3243

Kiadó lakás

6 szobás
I. emeleti helyiség, központi fűtéssel, irodának május 1-re, esetleg előbbre is kiadó. Ferenc József út 34. szám. 4672

Elköltözés
miatt négy szobás modern lakás előnyös bérrel azonnal átvehető. Dr Serly Simonffy u. 11. 10

Havi
húsz pengőért csinosan bútorozott kis szoba kiadó a központban. Cím a kiadóban. 22

Légfűtéses
különbejáratú uccai bútorozott szoba azonnal kiadó. Érdeklődés: Svájci Tejivóban.

Különbejáratú
kétágyas szoba kiadó fiatal párnak is. Rothermere 21. 3237

Uccai
bútorozott szoba kiadó, — egyeemi halgatónak ellátással is, villamos megállónál. Csapó ucca 71. Értekezni délelőtt 10 óráig, délután 4 órától. 3236

Különbejáratú
csinosan bútorozott szoba kiadó. Piac 58. Rosnerné.

Különbejáratú
bútorozott szoba 1—2 személynek kiadó. Deák Ferenc u. 10. 40

Négyszobás,
hallos, központi fűtéses lakás kiadó. Simonffy ucca 7. 38

Csinosan
bútorozott különbejáratú kétágyas és egy egyágyas szoba azonnalra is kiadó. Hatvan ucca 45. 36

Lakást keresők

Bútorozott
szobát, szalonnak Piac u. vagy közelében keres izr. úrilány. Címeket a kiadóba bérek.

Lakást keresek
központban, 2—3 szobás, modern összkomfortost. — Címet kiadóba kérek. 33

Garzon
szoba, előszobás lakást keresek üresen vagy bútorozva, idősebb tisztviselő. Csendes helyről árajánlatot kér »Lakás« címen a kiadóba. 201

Üzletek

Portálos
üzlethelyiség Piac uccán olcsó bérrel kiadó. Cím a kiadóban. 4590

Kézimunkaüzlet,
bevezetett, forgalmas helyen betegség miatt átadó. Cím: kiadóban. 30

Ingatlan

Olcsó házhelyek
eladók a Luther és Kurucuccák sarkán. Felvilágosítást ad dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy ucca 12., I. emelet. 3412

Eladó
olcsón Hatvan uccai kertben 914 négyszögöl gyümölcsös, 1 szoba, konyhás lakással. Lehetőleg készpénzért. Értekezés: Garay 20. 3251

Rádió

Rádiók
átalakítását, valamint javítását a legolcsóbban felelősség mellett végzem — Eredeti gyári gépek raktáron Miklós u 2. 3931

Eladás

Városi bunda,
különböző perzsaszőnyegek, irógép, varrógép eladó. Hunyadi ucca 14. Zálogház. 27

Vétel

Pénzt adok
használt bútorért, zálogjegyért, varrógépért, ruhaneműért, szőnyegért, mindenféle ingóságért. Barna Csapó 16. Hívásra jövök. Telefon: 32—11. 4199

Vennék
jókarban levő Singer vagy Pfaf ipari gépeket. Címet kérem a kiadóban leadni. 3241

Pénz

Kölcsönöket
első helyi bekebelezésre, vagy árufedezet mellett folyósítunk, tőzsdei megbízásokat elfogadunk, beváltéket gyümölcsöztetünk Magyar Általános Takarékpénztár, Piac ucca 81 3814

Ajánlat

Keszler
nemcsak kerékpárban és alkatrészben a legolcsóbb, hanem a javításba adott kerékpárokat jóformán fillérekért javítja Széchenyi u. 1. 3305

Egyetlen
peciális keleti szőnyegjavító üzeme perzsaszőnyegek művészi javítását garanciával vállalja Tütündjián, Arany János u. 34. 4639

Sajátterméső
hajdúbagosi kitűnő rizling, ezerjó, nemeskadarka, fajborok olcsón kaphatók literenkint és hordótételekben. Széchenyi ucca 29.

Tökéletes
szabás, elsőrendű munka, olcsó ár. Buglyó István férfiszabónál, Piac u. 9., udvarban jobbra. 4438

Tükörgyártás
üvegcsiszolás, régi tükrök újjáöntése. Előszoba, fürdőszoba tükrök. **Sipkovits**, Nagyvárad ucca 15. 4509

Január elsejétől
abonnálja magát az Ujságírók Clubjának éttermében. Sokat takarit meg, mert 4 fogásos nagy menü 1.10, kismenü 90 fillér étlap szerint. Elsőrangú prima házikoszt. Külön diétás konyha orvosi előirás szerint. Piac ucca 26., első emelet. (Bejárat a bőröndös üzlet mellett.)

Lengyelbundák,
bőrkabátok, öltönyöket karácsonyra legolcsóbban vásárolhat Gerő ruhaházban, Piac u. 59.

Mindenféle
iskolaruhák, kötények, — pongyolák jó kivitelben, leszállított árban: Kertész Degenfeldtér 9. 4581

Kerékpárt — rádiót
legolcsóbban Emerich és Budaházy autóműszaki üzletében vásárolhat Halköz 3. szám. 4468

Maradékáruk
olcsó beszerzési forrása: Degenfeld téri Maradékáruház, Degenfeldd tér 11.

Ajándék
kosaras naptárak óriási választékban már **10 fillértől** kaphatók. Ugyanott előjegyzési és zsebnaptárak. Aczél antikvárium, — Széchenyi u. 2. 4367

Konyhabútorok
gyönyörü kivitelben, nagy választékban olcsón beszerezhetők konyhabútorlerakatnál, Deák Ferenc ucca 3. 4517

Tégla és cserép
jó minőségben olcsó áron kapható Sebestyén Lajos téglagyárában. — Iroda Fürdő u. 2. Telefon 26—10. 3433

Vaságyak,
mosdók, fürdőkádak Bészler és Dávid vaskereskedésben, a Kossuth szobor mellett. 37

Férfiszövetek
legolcsóbban beszerezhetők. Maradékok állandóan raktáron. Kupfer posztós, Kistemplombazár. 4418

Varrógép,
irógép, kombinált szobák, hálók, ebédlők, konyhák, szezlonok, amerikai iróasztalok, iratszekrények, bőr garnitúrák, székek, asztalok: Bútormagazin, Széchenyi 6. 4319

Ellátás

Jövedelmét gyarapitja,
ha az Ujságirók Clubjának éttermében étkezik. 4 fogásos nagy menü 1.10, kis menü 90 fillér. Elsőrangú házikoszt. Külön diétás konyha. Piac ucca 26., I. em. (Bejárat a bőröndös üzlet mellett.)

Hungária pensio
Debrecen, Ferenc József út 59. szám. — Telefon 23-39.
Családi otthon, kitünő konyha, a legszigorúbb diéták.

Oktatás

Német
anyanyelvü úr irodalmi német nyelvre tanit s társalgást folytat. Hatvan ucca 1., I. kapu, III. 54. 3000

Német
oktatás: 24 óra 6 pengő. — Kossuth ucca 41. 3227

Különféle

Orth, kóser
vendéglőmet Piac 66. üzlet helyiségbe helyezem, hol gyönyörü helyiség áll a tisztelt közönség rendelkezésére. Klein vendéglős. 4593

Két
sertésemet ellopták, nyomravezetőt illő jutalomban részesitem. Böde, Kossuth u. 55.

Fehérneművarrást
olcsón vállalok, házhoz is megyek. Cim a kiadóban. 4408

Botond.
Korponay ucca páros oldalán házat vennék kevés készpénzzel törlesztésre. — Vadászfegyver, ebédlőberendezés, kövér disznó eladó. Aczél ucca 9. 41

HUSFÜSTÖLÉS
olcsón, pontosan, kifogástalanul Teleki ucca 88. szám alatt.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: **THURY LEVENTE.** Laptulajdonos: **Debreceni Független Ujság Vállalat.** Nyomta: **Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R. T., József kir. herceg ucca 1. szám**